

THÁI ĐỘ CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỞ HÀ NỘI ĐỐI VỚI VẤN ĐỀ LIÊM CHÍNH HỌC THUẬT HIỆN NAY

Đinh Thị Hằng¹
Email: hangdt@hou.edu.vn

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 02/06/2025

Ngày phản biện đánh giá: 15/08/2025

Ngày bài báo được duyệt đăng: 29/08/2025

DOI: 10.59266/houjs.2025.661

Tóm tắt: *Liêm chính học thuật là yếu tố then chốt trong việc đảm bảo chất lượng giáo dục đại học, góp phần hình thành nhân cách, đạo đức học tập và nghề nghiệp cho sinh viên. Tuy nhiên, các hành vi vi phạm như sao chép tài liệu, gian lận thi cử, làm hộ bài vẫn xảy ra, phản ánh thực trạng đáng lo ngại trong môi trường giáo dục hiện nay. Trên cơ sở đó, nghiên cứu này nhằm khảo sát và phân tích thái độ của sinh viên Trường Đại học Mở Hà Nội đối với vấn đề liêm chính học thuật, từ đó đề xuất các giải pháp nâng cao nhận thức và hành vi đúng đắn trong học tập. Nghiên cứu sử dụng phương pháp định lượng, tiến hành khảo sát 350 sinh viên thuộc nhiều chuyên ngành và khóa học khác nhau thông qua bảng hỏi trực tuyến. Nội dung khảo sát tập trung vào ba khía cạnh chính: nhận thức, thái độ và hành vi liên quan đến liêm chính học thuật. Dữ liệu được xử lý bằng phần mềm SPSS, áp dụng thống kê mô tả và phân tích tương quan. Kết quả cho thấy phần lớn sinh viên nhận thức được tầm quan trọng của liêm chính học thuật, nhưng vẫn tồn tại sự mâu thuẫn giữa thái độ tích cực và hành vi thực tế. Các vi phạm chủ yếu xuất phát từ áp lực học tập, thiếu hiểu biết và ảnh hưởng từ môi trường xung quanh. Nghiên cứu đề xuất tăng cường giáo dục về đạo đức học đường, kết hợp tuyên truyền và xây dựng môi trường học tập trung thực, minh bạch trong toàn trường.*

Từ khóa: *liêm chính học thuật, thái độ sinh viên, gian lận học thuật, văn hóa học đường, đạo đức học đường*

I. Đặt vấn đề

Liêm chính học thuật là nền tảng quan trọng trong giáo dục đại học, góp phần đảm bảo chất lượng đào tạo, công bằng trong học tập và hình thành đạo đức nghề nghiệp cho sinh viên. Trên thế giới, nhiều nghiên cứu đã chỉ ra mối liên hệ giữa nhận thức, thái độ và hành vi vi phạm liêm

chính học thuật của sinh viên (McCabe & Treviño, 1997; Bretag et al., 2019). Các yếu tố như áp lực học tập, môi trường cạnh tranh, thiếu hiểu biết và chuẩn mực xã hội ảnh hưởng đáng kể đến hành vi học thuật không trung thực.

Tại Việt Nam, một số nghiên cứu gần đây cũng đã đề cập đến thực trạng vi

¹ Trường Đại học Mở Hà Nội

phạm liêm chính học thuật trong sinh viên, tập trung vào hành vi đạo văn, gian lận thi cử và sử dụng dịch vụ làm thuê học thuật (Nguyễn Văn Hạnh, 2020; Trần Thị Mai, 2022). Tuy nhiên, phần lớn các nghiên cứu mới chỉ dừng lại ở việc mô tả thực trạng hoặc khảo sát trên diện hẹp, chưa đi sâu phân tích thái độ của sinh viên - một yếu tố trung gian quan trọng giữa nhận thức và hành vi.

Xuất phát từ đó, nghiên cứu này tập trung khảo sát thái độ của sinh viên Trường Đại học Mở Hà Nội đối với vấn đề liêm chính học thuật, nhằm làm rõ mức độ nhận thức, sự đồng thuận hay bao biện cho các hành vi gian lận, qua đó góp phần lấp đầy khoảng trống trong nghiên cứu hiện nay và đề xuất các giải pháp phù hợp trong bối cảnh giáo dục đại học Việt Nam.

II. Cơ sở lý luận

2.1. *Khái quát chung về liêm chính học thuật*

2.1.1. *Khái niệm liêm chính học thuật*

“Liêm chính học thuật” là một từ ghép được tạo nên từ “liêm chính” và “học thuật”. Trong đó, “học thuật” có thể hiểu là những hoạt động nghiên cứu, giảng dạy, học tập tại các cơ sở giáo dục, đặc biệt là các trường đại học.² Tuy nhiên, việc định nghĩa từ “liêm chính” lại có nhiều cách hiểu khác nhau và khá phức tạp. Bởi từ gốc của từ “liêm chính” trong tiếng Anh bắt nguồn từ các từ tiếng Latinh “integer”

và *integration*” có nghĩa là toàn bộ hoặc tích hợp các phần khác nhau của con người “tốt”. Còn trong cuộc sống đời thường “liêm chính” được sử dụng như một từ đồng nghĩa với từ “trung thực”. **Có thể nói, liêm chính học thuật** (Academic Integrity) là một chuẩn mực đạo đức trong môi trường học thuật, đòi hỏi mỗi cá nhân khi tham gia vào các hoạt động nghiên cứu, học tập và giảng dạy phải tuân thủ các nguyên tắc trung thực, công bằng, tôn trọng và có trách nhiệm. Liêm chính học thuật không chỉ đơn thuần là việc tránh gian lận mà còn là cam kết đối với sự minh bạch, trung thực trong việc sản xuất và chia sẻ các nội dung tri thức khoa học.

Do đó, liêm chính học thuật được xem như là nền tảng cốt lõi trong hệ thống giáo dục và nghiên cứu, bảo đảm sự công bằng trong đánh giá, xây dựng lòng tin trong cộng đồng học thuật và thúc đẩy sự phát triển bền vững của tri thức.

Bên cạnh đó, theo Đại học bang Michigan (Michigan State University, Hoa Kỳ), liêm chính học thuật là sự trung thực và trách nhiệm trong học thuật³. Ngoài ra, Đại học Canterbury (University of Canterbury, New Zealand) cho rằng, “liêm chính trong học thuật là hành động trung thực, có đạo đức, công bằng và tôn trọng người khác trong giảng dạy, học tập, nghiên cứu và quản lý”⁴. Ở Việt Nam, thuật ngữ liêm chính học thuật cũng nhận được sự quan tâm rộng rãi từ nhiều trường đại học như

² Từ điển Dictionary.com, 1995.

³ Đại học bang Michigan, Academic integrity at Michigan State University. Nguồn: <https://ombud.msu.edu/sites/default/files/content/Academic-Integrity-at-MSU-updated-August-2017.pdf>

⁴ Đại học Canterbury, Academic integrity. Nguồn: <https://www.canterbury.ac.nz/about/ako/academic-quality/academic-integrity/>.

Trường Đại học Hoa Sen, Học viện ngân hàng, Trường Đại học Kinh tế quốc dân... Nhìn chung các định nghĩa của các trường Đại học được đưa ra từ các trường đại học quốc tế và Việt Nam mặc dù có nhiều cách tiếp cận khác nhau từ nhiều góc độ nhưng nhìn chung đều có một điểm tương đồng là đều hướng đến các giá trị cốt lõi của liêm, chính học thuật.

Vì vậy có thể nói, Liêm chính học thuật chính là việc thực hiện các hoạt động học thuật một cách trung thực, minh bạch, tôn trọng sự thật và đạo đức nghề nghiệp. Điều này bao gồm các hoạt động như chống gian lận trong thi cử, đạo văn, sao chép kết quả nghiên cứu, sản phẩm công nghệ ... cũng như việc tuân thủ các quy định về đạo đức trong nghiên cứu khoa học. Bởi vì, liêm chính học thuật có thể hiểu và tiếp cận như là nguyên tắc hay là chuẩn mực đạo đức, cam kết cá nhân, yêu cầu tuân thủ hay sự công bằng, minh bạch trong học thuật. Điều này có tác động tích cực cho xã hội. Đạo văn, gian lận, bịa đặt, hỗ trợ hành vi không trung thực... trong nghiên cứu, sáng tạo và học tập là vi phạm liêm chính học thuật. Vi phạm liêm chính trong học thuật gắn liền với những biểu hiện, hành vi không trung thực, trái với những chuẩn mực đạo đức, không tôn trọng quyền tác giả, sở hữu trí tuệ, không tuân thủ các quy tắc, sự công bằng, minh bạch trong hoạt động học thuật⁵.

2.1.2. Các nguyên tắc cơ bản của liêm chính học thuật

Liêm chính học thuật được xây dựng dựa trên các nguyên tắc nền tảng, là kim

chỉ nam cho hành vi đạo đức trong học tập và nghiên cứu. Vì vậy, các nguyên tắc cơ bản của liêm chính học thuật bao gồm:

- Thứ nhất, nguyên tắc trung thực: Trung thực là yếu tố cốt lõi, đòi hỏi người học và người làm nghiên cứu phải thể hiện sự thành thật trong mọi hoạt động: từ bài làm, báo cáo, trích dẫn tài liệu, đến kết quả nghiên cứu, sản phẩm ứng dụng ... Không được bịa đặt, làm giả hoặc bóp méo thông tin dưới bất kỳ hình thức nào. Vì vậy, các nội dung, thông tin, kết quả nghiên cứu phải được tác giả trình bày một cách trung thực, không sao chép, không giả mạo.

- Thứ hai, nguyên tắc tin cậy để xây dựng môi trường học thuật một cách bền vững. Bởi vì, khi sinh viên, giảng viên, nhà nghiên cứu tuân thủ đúng quy định và nguyên tắc, họ tạo ra sự tin tưởng lẫn nhau và giữa cá nhân với tổ chức. Vì vậy, các cá nhân, tổ chức phải giữ lời hứa, thực hiện đúng quy định, cam kết và tiêu chuẩn đã đặt ra trong học thuật.

- Thứ ba, nguyên tắc công bằng: Đây là nguyên tắc đảm bảo mọi người được đánh giá và đối xử một cách khách quan, minh bạch và không có sự thiên vị đối với bất kỳ ai, đối tượng nào. Bởi vì trong học tập, phải có sự công bằng trong làm bài, thi cử và trong việc phân công, ghi nhận công sức đóng góp khi làm việc nhóm hoặc nghiên cứu chung. Đảm bảo đối xử công bằng trong học tập, giảng dạy và đánh giá trên các lĩnh vực.

- Thứ tư, nguyên tắc tôn trọng: Tôn trọng người khác, tài sản trí tuệ và sự đa

⁵ Đại học Canterbury, Academic integrity. <https://www.canterbury.ac.nz/about/ako/academic-quality/academic-integrity/>.

dạng quan điểm là yếu tố quan trọng trong học thuật. Cần trích dẫn đúng nguồn, lắng nghe ý kiến khác biệt và giữ thái độ chuyên nghiệp với giảng viên, bạn học và đối tác nghiên cứu. Tôn trọng quyền sở hữu trí tuệ, tôn trọng đồng nghiệp, giảng viên, sinh viên và ý kiến đa chiều.

- Thứ năm, nguyên tắc trách nhiệm: Mỗi cá nhân phải chịu trách nhiệm về hành vi học thuật của chính mình. Ngoài việc tuân thủ chuẩn mực đạo đức, còn cần góp phần khuyến khích, bảo vệ và duy trì văn hóa học thuật lành mạnh trong cộng đồng. Chủ động thực hiện và thúc đẩy các hành vi đạo đức học thuật.

- Thứ sáu, nguyên tắc can đảm: Can đảm có nghĩa là dám đứng lên bảo vệ sự thật và hành xử đúng mực, kể cả khi điều đó không đơn giản, dễ dàng. Đó là tinh thần không thỏa hiệp với hành vi sai trái và sẵn sàng nhận sai, sửa sai khi mắc lỗi. Sẵn sàng bảo vệ sự thật và nguyên tắc liêm chính dù gặp phải áp lực hay khó khăn.

2.1.3. Các hành vi vi phạm liêm chính học thuật

Một số hành vi phổ biến vi phạm liêm chính học thuật có thể kể đến như:

- Đạo văn: Sao chép một phần hoặc toàn bộ nội dung của người khác mà không trích dẫn nguồn một cách rõ ràng.

- Gian lận trong thi cử: Mang tài liệu không được phép vào phòng thi, sử dụng các phương tiện, công cụ công nghệ khi thi, nhờ người khác thi hộ, trao đổi bài làm trong khi thi,...

- Ngụy tạo dữ liệu: Bịa đặt dữ liệu (tự sáng tác dữ liệu) hoặc kết quả trong nghiên cứu.

- Biến tấu dữ liệu: Sửa đổi, loại bỏ

dữ liệu để làm sai lệch kết quả nghiên cứu.

- Không công nhận đóng góp của người khác: Không liệt kê đúng các cá nhân có đóng góp trong một sản phẩm học thuật (bài báo, luận văn, đề án, khóa luận, bài viết...).

2.1.4. Vai trò của liêm chính học thuật

Liêm chính học thuật không chỉ là yêu cầu đạo đức trong giáo dục và nghiên cứu mà còn đóng vai trò then chốt trong việc xây dựng, duy trì và phát triển môi trường học thuật lành mạnh, chất lượng và bền vững. Do đó liêm chính học thuật có vai trò nhất định như:

Thứ nhất, vai trò đối với cá nhân, liêm chính học thuật xây dựng nhân cách và đạo đức học tập; Góp phần nâng cao năng lực thực chất, bởi khi tuân thủ liêm chính học thuật, người học tự rèn luyện, tích lũy kiến thức và kỹ năng một cách nghiêm túc. Từ đó, năng lực cá nhân được cải thiện thực sự, không phải qua sự gian lận hay vay mượn trí tuệ người khác; Tạo dựng uy tín và cơ hội nghề nghiệp vì khi một người có hành vi học thuật trung thực sẽ được đánh giá cao trong học tập, nghiên cứu và công việc sau này. Các tổ chức tuyển dụng, viện nghiên cứu, trường học... luôn đề cao ứng viên có đạo đức và thành tích học thuật minh bạch.

Thứ hai, vai trò đối với cơ sở giáo dục và môi trường học thuật sẽ bảo đảm chất lượng đào tạo và nghiên cứu để đảm bảo rằng kết quả học tập, bài thi, đề án, luận văn, nghiên cứu khoa học phản ánh đúng năng lực thực tế. Điều này tạo nên sự công bằng trong đánh giá và nâng cao chất lượng giáo dục; Duy trì danh tiếng và uy tín tổ chức, bởi các trường đại học, viện

nghiên cứu chỉ có thể duy trì và phát triển uy tín nếu đảm bảo môi trường học thuật trung thực, không dung túng hành vi gian lận. Một tổ chức bị phát hiện có nhiều vi phạm về liêm chính học thuật sẽ mất điểm trong các bảng xếp hạng và niềm tin từ xã hội; Thúc đẩy văn hóa học thuật tích cực, việc tôn trọng sự thật, ghi nhận công lao, phản biện học thuật văn minh sẽ tạo nên một môi trường học thuật lành mạnh, nơi mỗi cá nhân được khuyến khích phát huy năng lực, sáng tạo và đóng góp tri thức một cách trách nhiệm. Tính liêm chính học thuật giúp các tổ chức giáo dục đảm bảo tiêu chuẩn giáo dục cao và đánh giá công bằng kiến thức của sinh viên⁶ (Đại học Victoria, 2023). Khi tất cả người học sinh viên đều nhận thức được tầm quan trọng của liêm chính học thuật, việc học tập và thi cử được diễn ra một cách công bằng, thì việc xây dựng một hệ thống giáo dục hiệu quả sẽ trở nên dễ dàng hơn. Thúc đẩy và thực hiện liêm chính học thuật tại các tổ chức giáo dục giúp tổ chức đánh giá được những kiến thức và kỹ năng cần thiết, xây dựng chương trình đào tạo hoặc lộ trình định hướng nghề nghiệp cụ thể, phát triển bản sắc đạo đức dẫn đến việc ra quyết định đúng đắn⁷ (Lee, 2021).

Thứ ba, vai trò đối với xã hội và quốc gia sẽ góp phần đảm bảo chất lượng nguồn nhân lực như đào tạo ra những công dân có kiến thức thật, kỹ năng thật, có đạo đức nghề nghiệp - đây là điều kiện thiết yếu để tạo nên nguồn nhân lực chất lượng

cao phục vụ sự phát triển của đất nước; Xây dựng niềm tin vào hệ thống giáo dục và nghiên cứu bởi khi xã hội tin tưởng vào kết quả học tập, các công trình nghiên cứu và bằng cấp là minh bạch, có giá trị thực, niềm tin vào giáo dục được củng cố. Điều này thúc đẩy sự đầu tư, hợp tác và hội nhập quốc tế; Góp phần chống tham nhũng và suy thoái đạo đức vì liêm chính trong học thuật là một mắt xích trong tổng thể đạo đức xã hội. Khi người học được rèn luyện tinh thần trung thực, trách nhiệm ngay từ ghế nhà trường, họ sẽ trở thành những người làm việc liêm chính trong tương lai, góp phần xây dựng xã hội minh bạch, văn minh. Ngoài ra, liêm chính học thuật còn có tác động đối với sự tang trưởng kinh tế của quốc gia. Bởi tầm quan trọng của sự tin tưởng và trung thực của các cá nhân trong sự hợp tác lẫn nhau trong các chủ thể kinh tế là điều tất yếu. Điều này giúp cho việc hợp tác thương mại và hỗ trợ tang trưởng kinh tế của quốc gia.

III. Kết quả nghiên cứu và trao đổi

3.1. *Thực trạng thái độ của sinh viên Trường Đại học Mở Hà Nội đối với liêm chính học thuật*

Liêm chính học thuật đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng môi trường học tập lành mạnh và nâng cao chất lượng đào tạo. Sinh viên Trường Đại học Mở Hà Nội cũng như các sinh viên khác trong hệ thống giáo dục đại học, cần nhận thức rõ về tầm quan trọng của việc tuân thủ các

⁶ Đại học Victoria (2023), Effective Teaching and Assessment Practices to Promote Academic Integrity, <https://teachanywhere.uvic.ca/academic-integrity/effective-teaching-and-assessment-practices-to-promote-academic-integrity/>

⁷ Christine Lee (2021), How to ensure fair and accurate end-to-end assessment, <https://www.turnitin.com/blog/how-to-ensure-fair-and-accurate-end-to-end-assessment>

nguyên tắc đạo đức học thuật. Việc duy trì liêm chính không chỉ giúp đảm bảo chất lượng học tập mà còn góp phần xây dựng uy tín cá nhân và uy tín của nhà trường.

3.1.1. Thực trạng nhận thức và hành vi của sinh viên

Mặc dù Trường Đại học Mở Hà Nội đã triển khai nhiều chương trình giáo dục đạo đức học thuật, sử dụng các phần mềm quét trùng các công trình nghiên cứu nhưng thực tế cho thấy vẫn còn một bộ phận sinh viên thiếu ý thức trong việc tuân thủ các nguyên tắc liêm chính. Một số sinh viên có thể vi phạm các quy định về đạo đức học thuật, như sao chép tài liệu không trích dẫn nguồn gốc rõ ràng, gian lận trong kiểm tra, đánh giá hoặc không trung thực trong việc báo cáo kết quả nghiên cứu, sử dụng dẫn chiếu không đúng các sản phẩm, công trình nghiên cứu của người khác.

Nghiên cứu nhằm đánh giá thực trạng thái độ của sinh viên Trường Đại học Mở Hà Nội đối với vấn đề liêm chính học thuật, tập trung vào ba thành tố cơ bản: nhận thức, thái độ và hành vi. Như vậy thái độ được đánh giá dựa trên mô hình ba thành phần gồm:

- Nhận thức: chính là mức độ hiểu biết của sinh viên về khái niệm, nguyên tắc và hành vi liên quan đến liêm chính học thuật.

- Thái độ cảm xúc: chính là các quan điểm, cảm xúc, sự đồng tình hoặc phản đối đối với các hành vi gian lận học thuật.

- Hành vi: Hành động cụ thể của sinh viên trong quá trình học tập như việc sao chép bài vở, đạo văn, sử dụng tài liệu không được phép khi thi...

Dữ liệu được thu thập thông qua khảo sát trực tuyến với mẫu gồm 350 sinh

viên từ nhiều ngành học (như Kế toán, Quản trị kinh doanh, Luật kinh tế, Luật quốc tế, Công nghệ sinh học Tiếng Trung quốc, Ngôn ngữ anh, Thiết kế đồ họa, Tài chính ngân hàng ...) và các năm đào tạo từ năm thứ nhất đến năm cuối. Mẫu được chọn theo phương pháp lấy mẫu ngẫu nhiên phân tầng, bảo đảm tính đại diện giữa các khối ngành và trình độ học tập. Công cụ khảo sát là bảng hỏi cấu trúc gồm 25 câu hỏi đóng và mở, xây dựng dựa trên các nghiên cứu trước (Bretag et al., 2019; McCabe & Treviño, 1997), được hiệu chỉnh qua phỏng vấn thử với 10 sinh viên. Dữ liệu định lượng được xử lý bằng phần mềm SPSS với các phép phân tích thống kê mô tả, so sánh trung bình và phân tích tương quan. Vì vậy, tác giả đã sử dụng phương pháp nghiên cứu định lượng nhằm đánh giá toàn diện thái độ của sinh viên Trường Đại học Mở Hà Nội đối với vấn đề liêm chính học thuật.

Qua khảo sát và nghiên cứu cho kết quả như sau:

- Về nhận thức: Có khoảng 82% sinh viên cho rằng liêm chính học thuật là cần thiết; tuy nhiên, chỉ 64% xác định đúng các hành vi vi phạm như đạo văn, quay cóp, làm hộ bài. Điều này cho thấy vẫn còn một tỷ lệ đáng kể sinh viên hiểu chưa đầy đủ, chưa toàn diện về liêm chính học thuật.

- Về thái độ: chiếm tỷ lệ đến 70% sinh viên phản đối các hành vi gian lận học thuật và cho rằng cần phải xử lý nghiêm. Tuy nhiên, có đến 30% sinh viên cho rằng hành vi vi phạm có thể “chấp nhận được” trong một số trường hợp như do áp lực điểm số, thiếu thời gian, quá tải học tập hoặc “mọi người đều làm vậy”.

- Về hành vi: với tỷ lệ 42% sinh viên thừa nhận từng vi phạm ít nhất một hành vi liên quan đến liêm chính học thuật như sao chép bài làm từ bạn bè hoặc Internet mà không trích dẫn nguồn tài liệu, sử dụng tài liệu khi thi; 26% từng mang tài liệu không được phép vào phòng thi hoặc nhờ người làm hộ bài tập. Đáng chú ý, sinh viên năm nhất và năm hai có tỷ lệ vi phạm cao hơn sinh viên năm cuối, cho thấy ảnh hưởng của kinh nghiệm học tập là rất rõ rệt.

Từ kết quả trên, có thể thấy sự chưa thống nhất giữa nhận thức, thái độ và hành vi của sinh viên. Dù phần lớn sinh viên có nhận thức và quan điểm đúng đắn, nhưng hành vi thực tế vẫn chưa phản ánh đầy đủ điều đó. Thực trạng này cho thấy cần tăng cường giáo dục về liêm chính học thuật thông qua các khóa học kỹ năng nghiên cứu, chính sách kỷ luật rõ ràng và truyền thông thường xuyên trong môi trường đại học.

3.1.2. Nguyên nhân của hạn chế

- Thiếu nhận thức đầy đủ: Một bộ phận sinh viên chưa nhận thức một cách rõ ràng về tầm quan trọng của liêm chính học thuật. Họ vẫn coi việc sao chép tài liệu, đạo văn là hành vi bình thường, không ảnh hưởng đến chất lượng học tập và nghiên cứu, ứng dụng.

- Thiếu kỹ năng nghiên cứu: Một số sinh viên thiếu kỹ năng tìm kiếm, xử lý và trích dẫn tài liệu đúng cách, dẫn đến việc vô tình vi phạm nguyên tắc liêm chính học thuật.

- Áp lực thành tích: Áp lực về điểm số và thành tích học tập đôi khi khiến sinh viên lựa chọn con đường tắt, như sao chép bài làm của người khác, để đạt được kết quả mong muốn.

- Chương trình đào tạo chưa cập nhật: Nội dung giảng dạy về kỹ năng nghiên cứu, trích dẫn tài liệu và đạo đức

học thuật chưa được chú trọng đầy đủ trong chương trình đào tạo.

- Thiếu sự giám sát chặt chẽ: Việc kiểm tra, giám sát việc thực hiện các quy định về liêm chính học thuật chưa được thực hiện thường xuyên và nghiêm túc.

- Văn hóa học thuật chưa đủ mạnh: Môi trường học thuật chưa tạo ra được động lực mạnh mẽ để sinh viên tự giác tuân thủ các nguyên tắc đạo đức trong học tập và nghiên cứu.

3.1.3. Hậu quả của việc vi phạm liêm chính học thuật

Hậu quả của việc vi phạm liêm chính học thuật là nghiêm trọng và có thể ảnh hưởng sâu rộng đến cá nhân sinh viên, môi trường giáo dục và cả xã hội. Dưới đây là các hậu quả chính:

Thứ nhất đối với sinh viên

- Mất cơ hội học tập thực chất: Vì một khi đã gian lận, sinh viên không tiếp thu được kiến thức, kỹ năng cần thiết, dẫn đến lỗ hổng lớn trong nền tảng học vấn và nghề nghiệp sau này.

- Xử lý kỷ luật: Vi phạm liêm chính học thuật có thể dẫn đến các hình thức kỷ luật như cảnh cáo, điểm 0, đình chỉ học, hoặc nặng hơn là buộc thôi học tùy theo mức độ vi phạm và quy định của nhà trường.

- Ghi nhận vi phạm vào hồ sơ: Một số trường đại học lưu lại hành vi vi phạm trong hồ sơ cá nhân, ảnh hưởng đến việc xét học bổng, đi du học hoặc xin việc sau này.

- Tổn hại danh tiếng cá nhân: Sinh viên gian lận có thể bị mất uy tín trong mắt bạn bè, giảng viên, thậm chí cộng đồng chuyên môn nếu vi phạm bị công khai.

Thứ hai đối với nhà trường và môi trường giáo dục

- Suy giảm chất lượng đào tạo: Gian lận học thuật phá vỡ tính công bằng, làm

mất ý nghĩa thực sự của đánh giá và kiểm tra trong học tập.

- Mất uy tín học thuật: Trường học có tỷ lệ vi phạm cao có thể bị đánh giá thấp về chất lượng đào tạo, ảnh hưởng đến danh tiếng và sự tín nhiệm từ xã hội.

- Khó khăn trong công tác quản lý: Việc kiểm soát gian lận làm tiêu tốn nhiều nguồn lực, từ nhân sự đến công nghệ kiểm tra, kiểm soát.

Thứ ba đối với xã hội

- Nguồn nhân lực kém chất lượng: Những sinh viên ra trường mà thiếu kiến thức thực chất sẽ trở thành lực lượng lao động yếu, ảnh hưởng đến hiệu quả công việc và sự phát triển xã hội.

- Gia tăng tâm lý “bình thường hóa” gian lận: Nếu không xử lý nghiêm, hành vi gian lận sẽ trở thành thói quen xấu, kéo theo sự suy giảm đạo đức nghề nghiệp và văn hóa trung thực trong xã hội.

Vì vậy, việc vi phạm liêm chính học thuật không chỉ là hành vi sai trái mang tính cá nhân mà còn gây ra hậu quả nghiêm trọng về mặt giáo dục, đạo đức và phát triển bền vững. Do đó việc nâng cao nhận thức và xây dựng văn hóa học đường trung thực là điều cần thiết để bảo vệ giá trị của tri thức và công bằng trong giáo dục.

3.2. Giải pháp nâng cao nhận thức và thái độ của sinh viên đối với liêm chính học thuật

Để nâng cao nhận thức và thái độ của sinh viên đối với liêm chính học thuật, cần thực hiện một số giải pháp sau:

- Tăng cường giáo dục đạo đức học thuật: Đây là giải pháp quan trọng nhằm

xây dựng môi trường học thuật trung thực, minh bạch và có trách nhiệm thông qua các học động như:

+ Tổ chức các buổi hội thảo, tọa đàm chuyên đề về liêm chính học thuật tập trung vào các nội dung như: nhận diện hành vi đạo văn, gian lận trong học tập và nghiên cứu; trách nhiệm cá nhân trong trích dẫn và sử dụng tài liệu; quy tắc ứng xử trong quá trình làm bài, thi cử và công bố khoa học.

+ Lồng ghép nội dung đạo đức học thuật vào các môn học về phương pháp nghiên cứu khoa học, kỹ năng mềm, và khóa luận tốt nghiệp. Đặc biệt, chú trọng hướng dẫn kỹ năng trích dẫn, sử dụng phần mềm kiểm tra đạo văn, và quản lý tài liệu tham khảo khoa học.

+ Xây dựng tài liệu hướng dẫn và cẩm nang liêm chính học thuật, phổ biến rộng rãi cho sinh viên và giảng viên; đồng thời triển khai các lớp tập huấn định kỳ.

+ Khuyến khích sự tham gia của giảng viên trong việc làm gương, định hướng và tư vấn cho sinh viên về chuẩn mực học thuật.

- Xây dựng môi trường học tập minh bạch là nền tảng để nâng cao chất lượng giáo dục và củng cố niềm tin trong cộng đồng học thuật, đảm bảo các quy định về đạo đức học thuật được thực thi nghiêm ngặt và công bằng.⁸

+ Công khai quy định và tiêu chí đánh giá: Minh bạch trong quy chế đào tạo, nội dung môn học, hình thức thi, và tiêu chí chấm điểm giúp sinh viên hiểu rõ quyền và nghĩa vụ của mình, từ đó chủ động trong học tập.

⁸ Nguyễn Thị Mỹ Lộc, “Đào tạo sau đại học: Chất lượng và thách thức”, *Tạp chí Giáo dục và Thời đại*, 2023. <https://giaoducthoidai.vn/dao-cao-sau-dai-hoc-chat-vat-tuyen-sinh-post667591.html>

+ Tăng cường vai trò giám sát và phản biện: Thiết lập các kênh tiếp nhận ý kiến phản ánh của sinh viên về giảng dạy, thi cử và quản lý học thuật; đồng thời khuyến khích sinh viên tham gia vào quá trình xây dựng và giám sát môi trường học tập.

+ Áp dụng công nghệ để hỗ trợ minh bạch: Sử dụng phần mềm kiểm tra đạo văn, hệ thống học tập trực tuyến có khả năng theo dõi tiến độ học tập, điểm số và phản hồi nhanh chóng, chính xác.

+ Nâng cao trách nhiệm của giảng viên và cán bộ quản lý: Giảng viên cần công bố rõ ràng kế hoạch giảng dạy, quy trình chấm điểm, cũng như đảm bảo công bằng và khách quan trong đánh giá kết quả học tập.

- Tích hợp nội dung về liêm chính học thuật vào chương trình đào tạo: Việc tích hợp nội dung về liêm chính học thuật vào chương trình đào tạo góp phần hình thành nhận thức, kỹ năng và thái độ đúng đắn cho người học ngay từ đầu. Các môn học về kỹ năng nghiên cứu, trích dẫn tài liệu và đạo đức học thuật cần được đưa vào chương trình đào tạo chính thức, giúp sinh viên hiểu rõ và thực hiện đúng các nguyên tắc này⁹.

+ Lồng ghép nội dung liêm chính học thuật vào các học phần như: Phương pháp nghiên cứu khoa học, Kỹ năng học tập đại học, Viết học thuật, Luận văn, khóa luận tốt nghiệp... giúp sinh viên nhận diện, phòng tránh hành vi vi phạm như đạo văn, gian lận thi cử, làm giả số

liệu.

+ Thiết kế chuyên đề hoặc học phần độc lập về đạo đức học thuật đối với các ngành đào tạo có yêu cầu cao về nghiên cứu và công bố khoa học.

+ Tổ chức hoạt động ngoại khóa, tập huấn chuyên sâu về kỹ năng trích dẫn, sử dụng nguồn tài liệu, quản lý tài liệu tham khảo, cũng như sử dụng các phần mềm hỗ trợ kiểm tra đạo văn.

+ Đánh giá kết quả học tập lồng ghép tiêu chí về liêm chính học thuật, như kiểm tra mức độ trung thực trong bài làm, khóa luận, bài tiểu luận nhóm và cá nhân.

- Tăng cường giám sát và kiểm tra là yếu tố then chốt nhằm đảm bảo thực thi nghiêm túc các quy định về liêm chính học thuật và duy trì môi trường học tập công bằng, minh bạch thông qua các hoạt động học tập, thi cử và nghiên cứu cần được giám sát chặt chẽ để phát hiện và xử lý kịp thời các hành vi vi phạm.

+ Thiết lập hệ thống giám sát chặt chẽ trong quá trình thi cử, kiểm tra, bảo vệ luận văn và các hoạt động học thuật, bao gồm việc sử dụng camera, phần mềm giám sát trực tuyến và các biện pháp phòng chống gian lận.

+ Áp dụng công nghệ kiểm tra đạo văn đối với bài tập, luận văn, đề án, khóa luận, nghiên cứu khoa học để phát hiện sớm các hành vi vi phạm.

+ Xây dựng quy trình kiểm tra, xử lý vi phạm rõ ràng, minh bạch, đảm bảo khách quan và nghiêm minh, đồng thời công khai kết quả xử lý để răn đe và nâng

⁹ Thái Doãn Thanh, “Giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo sau đại học”, *Báo Giáo dục Thủ đô*, 2023. <https://giaoducthudo.giaoducthoidai.vn/dao-tao-sau-dai-hoc-chat-vat-tuyen-sinh-123971.html>

cao ý thức.

+ Tăng cường vai trò của hội đồng giám sát bao gồm cán bộ quản lý, giảng viên và đại diện sinh viên nhằm theo dõi, đánh giá và phản hồi kịp thời các vấn đề liên quan đến liên chính học thuật.

+ Thường xuyên rà soát, cập nhật và hoàn thiện các quy định liên quan đến giám sát và kiểm tra, phù hợp với thực tiễn và xu hướng phát triển công nghệ.

- Xây dựng văn hóa học thuật mạnh mẽ là nền tảng quan trọng để phát triển môi trường giáo dục và nghiên cứu bền vững, dựa trên các giá trị trung thực, trách nhiệm và sáng tạo. Tạo ra môi trường học thuật khuyến khích sự trung thực, tôn trọng sự thật và đạo đức nghề nghiệp, qua đó nâng cao ý thức tự giác của sinh viên.

+ Khuyến khích thái độ trung thực và tôn trọng tri thức trong sinh viên và giảng viên thông qua các hoạt động giáo dục, truyền thông và tạo môi trường học tập tích cực.

+ Tôn vinh và khen thưởng các cá nhân, tập thể có thành tích xuất sắc về liên chính và nghiên cứu khoa học, qua đó tạo động lực lan tỏa hành vi tích cực.

+ Phát triển mạng lưới hỗ trợ và tư vấn đạo đức học thuật, giúp người học và giảng viên giải quyết các vấn đề khó khăn liên quan đến chuẩn mực học thuật.

+ Tổ chức các sự kiện giao lưu học thuật, hội thảo chuyên đề nhằm thúc đẩy trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm và nâng cao nhận thức về vai trò của đạo đức trong nghiên cứu và học tập.

+ Xây dựng quy tắc ứng xử và văn hóa ứng xử học thuật rõ ràng, dễ hiểu, được phổ biến rộng rãi và thực hiện nghiêm túc

trong toàn trường.

- **Khuyến khích nghiên cứu và học tập trung thực** yếu tố then chốt để nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển tri thức bền vững: Tạo điều kiện cho sinh viên tham gia vào các dự án nghiên cứu thực tế, giúp họ hiểu rõ hơn về quy trình và tầm quan trọng của việc duy trì liên chính trong nghiên cứu.

+ Xây dựng chính sách khen thưởng và ghi nhận rõ ràng cho sinh viên và giảng viên có thành tích nghiên cứu, học tập trung thực, sáng tạo và có đóng góp tích cực cho cộng đồng học thuật.

+ Tổ chức các cuộc thi, hội thảo, diễn đàn học thuật nhằm tạo sân chơi lành mạnh, bổ ích, thúc đẩy ý tưởng sáng tạo và phát huy tinh thần trung thực trong học tập và nghiên cứu.

+ Hỗ trợ về tài chính, tư vấn và hướng dẫn kỹ thuật cho các đề tài nghiên cứu đảm bảo tính khoa học và trung thực, khuyến khích công bố các kết quả nghiên cứu minh bạch.

+ Đưa ra các quy định nghiêm khắc và biện pháp xử lý rõ ràng đối với hành vi gian lận, sao chép, đạo văn, nhằm bảo vệ môi trường học thuật công bằng và nghiêm túc.

+ Tuyên truyền, nâng cao nhận thức về giá trị của trung thực và liên chính trong học tập và nghiên cứu thông qua các chương trình đào tạo, hội thảo và truyền thông nội bộ.

IV. Kết luận

Thái độ của sinh viên Trường Đại học Mở Hà Nội đối với liên chính học thuật phản ánh nhận thức ngày càng rõ nét về tầm quan trọng của trung thực trong

học tập và nghiên cứu khoa học. Tuy đâu đó còn tồn tại một số hành vi thiếu liêm chính do áp lực học tập hoặc sự hiểu biết còn hạn chế thì phần lớn sinh viên đã thể hiện tinh thần cầu thị, sẵn sàng thay đổi và tuân thủ các nguyên tắc đạo đức học thuật. Điều này cho thấy tiềm năng lớn trong việc xây dựng một môi trường giáo dục minh bạch, công bằng, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và uy tín nhà trường trong giai đoạn sắp tới.

Tài liệu tham khảo:

- [1]. Từ điển Dictionary.com, 1995.
- [2]. Đại học bang Michigan, Academic integrity at Michigan State University. Nguồn: <https://ombud.msu.edu/sites/default/files/content/Academic-Integrity-at-MSU-updated-August-2017.pdf>
- [3]. Đại học Canterbury, Academic integrity. Nguồn: <https://www.canterbury.ac.nz/about/ako/academic-quality/academic-integrity/>.
- [4]. Đại học Victoria (2023), Effective Teaching and Assessment Practices to Promote Academic Integrity, <https://teachanywhere.uvic.ca/academic-integrity/effective-teaching-and-assessment-practices-to-promote-academic-integrity/>
- [5]. Christine Lee (2021), How to ensure fair and accurate end-to-end assessment, <https://www.turnitin.com/blog/how-to-ensure-fair-and-accurate-end-to-end-assessment>
- [6]. PGS.TS Trương Việt Anh - Trưởng Ban Khoa học, công nghệ (ĐH Bách khoa Hà Nội) trao đổi tại hội thảo về liêm chính nghiên cứu khoa học.
- [7]. Thứ trưởng Bộ GD&ĐT Nguyễn Văn Phúc phát biểu tại hội thảo về liêm chính nghiên cứu khoa học.
- [8]. Thái Doãn Thanh, (2023) “Giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo sau đại học”, *Báo Giáo dục Thủ đô*. <https://giaoducthudo.giaoducthoidai.vn/dao-cao-sau-dai-hoc-chat-vat-tuyen-sinh-123971.html>
- [9]. Nguyễn Thị Mỹ Lộc, (2023) “Đào tạo sau đại học: Chất lượng và thách thức”, *Tạp chí Giáo dục và Thời đại*. <https://giaoducthoidai.vn/dao-cao-sau-dai-hoc-chat-vat-tuyen-sinh-post667591.html>.

ATTITUDE OF STUDENTS OF HANOI OPEN UNIVERSITY TOWARDS CURRENT ACADEMIC INTEGRITY ISSUES

Dinh Thi Hang¹⁰

Abstract: *Academic integrity is a key factor in ensuring the quality of higher education, contributing to the formation of personality, academic ethics and career for students. However, violations such as copying documents, cheating on exams, and doing assignments for others still occur, reflecting the worrying reality in the current educational environment. On that basis, this study aims to survey and analyze the attitudes of students at Hanoi Open University towards the issue of academic integrity, thereby proposing solutions to improve awareness and proper behavior in learning. The study used quantitative methods, conducting a survey of 350 students from many different majors and courses through an online questionnaire. The survey content focused on three main aspects: awareness, attitude and behavior related to academic integrity. Data were processed using SPSS software, applying descriptive statistics and correlation analysis. The results show that most students are aware of the importance of academic integrity, but there is still a contradiction between positive attitudes and actual behavior. Violations mainly stem from academic pressure, lack of understanding and influence from the surrounding environment. The study recommends strengthening education on school ethics, combining propaganda and building an honest and transparent learning environment throughout the school.*

Keywords: *academic integrity, student attitudes, academic cheating, school culture, school ethics*

¹⁰ Hanoi Open University